

Автотранспортка күш-ажылдын сагылга-чурумун быжыглаар

Автомобиль транспорту болза, бистиң областьта транспорттун деңгереңгей кеңири болуп турар. Автомобиль транспорту бистиң областың экономикасы болгаш културалык сайырадырына уагуу ролду ойноп турар.

Областа чолочаачыларның хей кижилит уагуу отряды бар. Чолочаачыларларның дая уагуу нуруузу буттарының ая-сеткилдиги, могай чок күш-ажылы-биле совет улуска бараан болуп, күш-ажылың кайгамчык патриотизмин көргүзүп турар. ЗИС-5 деп автомашина-биле 200 муң километри капитал септеге чокка эрткен төп автобазанын чолочаачы эш А. Нумывальченко, ЗИС-150 деп автомашина-биле 160 муң километри капитал септеге чокка эрткен авторотанын чолочаачы эш Г. Татарчук, ГАЗ-51 деп автомашина-биле 70 муң километри ортумак септеге чокка эрткен Кызыл АТБ-ның чолочаачы эш В. Яценко, ЗИС-5 деп автомашина-биле 108 муң километри капитал септеге чокка эрткен «Халасс алды» трестинин Тыва областа АТБ-зын чолочаачы эш М. Саранин оларның аттары областьта сурагын апарган.

Бо чедимишкынер-биле кады бистиң областьта чолочаачыларның иштинден чамдык кижилерге болуңу эдилеп турар машиналарга кам чок болгаш күш-ажылың сагылга-чурумун үрээр күтүлдөр эөөш эвес. Ол чорук машиналарын чогуур хуу-саам четпей чорда эээр, машина-биле чоруп чораш кудумчу шимчөөшкенин чүрүмун үрээр, а оң кедеге озаг-оңдук үндүрүр чорукка чедирип турар. Чижээ, областын сан кижинин чолочаачы турган Н. Шевелев бо чылдын ноябрь 14-те албан черинин калдыг-даа чөпшөөрүн чокка хамаатты К. Бученевга чөкүр даш сөөртүп бээр дөм оон-биле кады чорупкан. Эөөш хелең тазар сурагга-биле К. Бученевга чолочаачы арага салып берген. Орукка чоруп орган, чолочаачы ээрип, машинанын халуу эртер дүрген манпаташын түңгөлдөп өткөргө кире халды берген. Хамаатты К. оңдук үңгөлдө берген. Ол дугайында Шевелев сүтүткэн.

«Россовхозтранс» Тыва областа базанын чолочаачы М. Стеблин эрткен күнүн «Өңк» совхозунда Кызылче студенттер өкөл чораш, эңгирит арагалып алган, дүрген манпатын орган ээр чөмө машинаны ут-биле айдара тулунган. Оң түңгөлдө машина кырында чораш кижилердин кам кижери берткен, а машинанын 3804 рубль түңгүт кезектери сандан үңгөн.

Күш-ажылдың сагылга-чурумун үрээр чоруктар Кызылдың (началыгы эш Жигалов), Чадананын (началыгы эш Павларов), облустарында (началыгы эш Бордман) автотранспорт контроларының болгаш авторотанын (командири эш Пролоп) чамдык чолочаачыларын бар. Бо амы үңгөн автотранспорт организацияларында чолочаачыларын ортуңда партияжи-политиктин, кижизидиле амы суза тургустунган.

Автомобиль парнын ажылдарынын көргүзүлгө бидиери автомобильдеринин техниктиң ажаалданын шынарлында болгаш оң чурумун шынгын сагырында улауу хамаарыры бидитир. Автомобильдеринин техниктиң ажаалданын чогуур өйдүн хандыры болгаш шынардык ыдыры, база оларын эдилээрин доктааткан чурумун шың сагыры—оң орукка чораш үрөлдөшкөн, септегелеринин арын уадырынын, бедик бидүрүчүлүгүн болгаш шимчөөшкенин амыл чок болурунун кол үңгөшүн болур.

Иңчалаа-даа автотранспорт черлеринин чамдык ууртукчулары бо дугайын ая-да чедир үңгөшөш турары калчыл-даа шын эвес. Эки септетинден азы хылатмаан машиналарын чорукка чорудуп турганын эөөш эвес фактылары бар. Чижээ, Кызыл хооромжонун таргажы эки септетинден машинанын калдыг-даа техниктиң хыналда чокка чорукче үндүргөн. Оң түңгөлдө чолочаачы Шушпан тормазы ажаалданын машина-биле бир хөрдөжөн кижинин кырыңче хөмө халды берген. «Россовхозтранс» автобазанын техник таламы-биле үрөлдө машинаны чолочаачы А. Санин берген. Ул машина электери проваданын үрөлдө болганын харааны-биле орукка чораш өртөнгөн.

Албан организация черлеринин чамдык ууртукчуларын таламында буттарының эрге дужалын ажылгап алган, автомашиналарын эдилээрин доктааткан чурумун каржыны-биле үрөп турарынын фактылары чер-черде ая-даа ууртукчуларын. Чүд дөрге, чамдык ууртукчу эштер чолочаачы эрге чок болгаш машинанын чорудуп билбес хирезинде-ле машинанын дайы хамаан чокка ара тразы-биле чорудуп турарлар.

Б. БАДЫ-ЛАМА,
Тыва областа күрүнениң автономия черинин начальыгы.

Чижээ, областын кады камгалап иштинин мөсөб черинин началыгы эш Сивков Балганын командиркалап чораш, Кызылче кел чыда чолочаачы-биле кады арагалып алган, автомашина чорудуп билбес хирезинде-ле оң үңгөшөш олуруп алган, машина кырында чораш бир пассажир ушта халыгыже чедир дүрген манпаташ. Чөөн-Хемчик районун «Октябрь 30 чыл өв» колхозтун даргазы Селин колхозтун автомашиназын оң тургузуун көңүс билбес колхозтун дарганы К. Бууларга чолочаачыларын чөпшөөрөн. Оң түңгөлдө автомашина чолочаачы билбес дарган уагуу аварияны кылган.

Автотранспорт черлеринин болгаш автомашиналарын албан организацияларын амылдан бар үстүдө өзүлгөн чөптөрт-биле демисе ам-даа чогуур негелдештиг чедир чорбайн турар. Автомашинанын ажылдарынын болгаш кудумчу шимчөөшкенин чүрүмун үрөп чолочаачылар-биле болгаш база тус-тус кижилер-биле демисе чорударынын харысалганын Күрүнениң автомобиль инспекциязын организацияга омаажып турар. Иңчалаа-даа областын автономия чери болуңу ол хүлөөлгөш ам-даа чогуур негелдештиг чедир үңгөшөш турар. Ол чорук автономия черинин чолочаачыларын ортуңуна күш-ажылдың сагылга-чурумун автотранспортка быжыктырар, автомашиналарын эдилээрин болгаш кудумчу шимчөөшкенин доктааткан чурумун үрөп шынгын сагыры дугайында ажаалды эөөш чоруктары-биле тайылбырлаатырар.

Автотранспорт болгаш албан организация черлеринин ууртукчулары, партия, комсомол, профсоюз организацияларын чолочаачыларын болгаш автотранспорттун эске-даа ажаалданын таламында күш-ажылдың сагылга-чурумун үрээр чоруктар-биле шимчөөшкөн демисе чорудуңу, оң-биле эштежип турары шын эвес. Күш-ажылдың сагылга-чурумун үрөпчөөр-биле чүдө шимчөөшкөн демисе чөптөш турар эвес, харын оларын өмөкчидип, камгалап турар чоруктар чамдык албан организацияларын ууртукчуларында бар.

Усныкын элөттөрдө черинин началыгы Рыбников ол организациянын чолочаачы Попрадухин чүрүм үрөп каарга, ол дугайында шимчөөшкөн хөмөкчидип, камгалап турар чоруктар чамдык албан организацияларын ууртукчуларында бар.

Усныкын элөттөрдө черинин началыгы Рыбников ол организациянын чолочаачы Попрадухин чүрүм үрөп каарга, ол дугайында шимчөөшкөн хөмөкчидип, камгалап турар чоруктар чамдык албан организацияларын ууртукчуларында бар.

Усныкын элөттөрдө черинин началыгы Рыбников ол организациянын чолочаачы Попрадухин чүрүм үрөп каарга, ол дугайында шимчөөшкөн хөмөкчидип, камгалап турар чоруктар чамдык албан организацияларын ууртукчуларында бар.

Вьетнамның Демократтыг Республикасында чер реформазын чоруктарынын ачымында тараачыларын амыдырал депкен улау-биле беден. Көдө черлерде чаа сагылгар ажиттынып турар, көжер магазинер ажаалдап турар. Чурунга: күрүнениң көжүр чөпшөөр. Сивкуха агенттелинин фотоу.

Иштики Моолда Цзинин—Эрлян демір оруунун байырлыг ажыдышкыны

ПЕКНИ. Сивкуха агенттелинин дыңытканы болза, Пекинни Улан-Батор-биле харылаштырар (Цзининден Эрлянга чедир) демір оруктун 338 километр участогунун туудушкуну хууса бетинде доогузганы-биле холбаштыр Цзининге митинг болган. Митингте 900 ажыг кижжи кырышкен, оң иштинде КНР-нун демір оруктар министри Тон Дай-юань болгаш Иштики Моолдун автономнун обламын даргазынын ораакчызы Ван Цзай-тянь, биче националдарын төлөөлери болгаш орук тудукчулары бар.

(СЭТА).

ССРЭ-ның экономикаг болгаш культуруг тургузуушкунун чедившиктеринин Пекинде делгелгезинин чедившикни

ПЕКНИ. ССРЭ-ның экономикти болгаш культуруг тургузуушкунун чедившиктеринин Пекинде делгелгезинин иш ажыг ай ажаалдап турар. Бо үңгөн дургузунда делгелгеге 2 чаргыч миллион доллар ажыг кижжи чораш. Делгелгеге Пекинниң чурттакчыларынын амыга эске молулардан белгилеш 400 муң ажыг көрүңкүлөр чораш.

Кыдат тускай эртемнигерге —машына тудукчуларына, дагжыларга, тудук амылчыларына, эртем амылчыларына болгаш уран-чүтү шимчөөшкөндө лекцияларын болгаш илеткелдерин делгелгеге организациялап турар. Делгелгеге чораш хей сангын кижилер совет индустриянын, совет кезде ажы-агыйын бедик механизациянын кайгамчык чаага-а, совет чурукчуларын болгаш скульпторларын кайгамчык чөпшөөшкөн боттарынның өөрчүлгөш, база Совет Энталанын улау чүкүлүгү өөрчөп деп күдөш илерейлел турарлар.

(СЭТА).

ЮНЕСКО-нун күүсекчи чөвүлелинин хуралы

МОНТЕВИДЕО. ЮНЕСКО-нун сески кол конференциязын солгустурган ЮНЕСКО-нун күүсекчи чөвүлелинин хуралы маңаа болуп эрткен. Күүсекчи чөвүлел болуңу даргазын Индиянын төлөөлөчизи А. Л. Мудалиарын; дарганың бирги ораакчызын Ратторно Веронези (Италия), иштин ораакчызын Сеско Зальхаури (Уругвай) сонган.

(СЭТА).

Японияның чаа заааның политиктиг шугуму

ШАНХАЙ. Хатоманжы кабинеди болуңу политиктиг шугумун тайылбырлаан чааа делгелгезин чараан деп Токю радиоу дамчыткан.

Хатоманжы кабинетинин даштыкы политика таламы-биле улаанышкынына хамаарышкан кезинде болгаш аажок ишти домактарда тургустунган кезинде «Японияның тускай хамаарышпас чоруну чедип алыры кол сурагга болур», «чажыт диктаторжу даштыкы политикка төчүңү салыр болгаш тускай хамаарышпас амык даштыкы политиканы боттандырар» деп чазак санап турар.

Парламенттин таралып, чаа бүтү-ишти солгусталарын чорудар деп бодалды бадыташкан, Хатоманжы кабинеди болуңу делгелгезин «чүрөш аргелешин таламы-биле реформаларын боттандырарын арга-зы-биле политиктиг байламы чогуучуларын» азаап турар. «Японияның иштики болгаш даштыкы политиканын амык мушташканын хыналда үндүрүр төлөдө» эргежок чүгүлө кол чүдү болза, «күштүгү политиктиг эрге-чагырганы тургузары» болур деп чазак делгелгезин айтып турар.

Япониянын даштыкы черектеринин чал министри Сигемиду Япон чазактын чорудар апары даштыкы политиканын дугайында тускай делгелгезин декабрь 12-ле кылган.

«Чөөн Азиянын амыл чок чоруну болгаш быжык чоруну хандыры бирги элчөткөч сураггазы» болур ужураг деп чүдө.

(СЭТА).

Америк эрге чагыргаларын үлгедип

ПЕКНИ. Сивкуха агенттелинин дыңытканы турарыңга амырга, декабрь 11-де АКШ-тын күрүне департаменттин төрөк чуртунга эеп чанарын күдөш 35 кылдат студенттерге Кыдатче чорунуну чөпшөөрлени боорленин ойталаан. Бо чылдын июньда Женеве чөвүлдө хуралына АКШ-тын төлөөлери америк чазак АКШ-та 5 муң ажыг кылдат студенттерни тудуп, оларнын боттарынын төрөк чуртунга чанарын чөпшөөрлени бербей турар деп тускай билдиген.

Агенттелинин делгелгезин турары болза, АКШ-тын чазактын ол бозомы болза, америк шпоналарын Кыдатта бургуулаа турарынын орнун «негеп» амырынын ораакчызынын болуру билдирди. Бир эвес херектең ужуру амык болуп болза, ол чорук уластар аразынын эргелерин нормаларын АКШ-тын чазактын шуут херекке албайн турарынын дугайын херечилеп турар-дыр.

Каттышкан Штаттарын чазак кылдат студенттерни күш-биле тудуп шыдаар эрген чок. Иңчанган америк эрге-чагыргаларын АКШ-та кылдат студенттерге хамаарыштыр сөөлү бозомы уластар аразынын эргелерин нормаларын оларнын чөрчүп үрөп турарынын дугайын херечилеп турар-дыр деп агенттелин делгелгезин турар.

(СЭТА).

АКШ-тын чазакнын иштики болгаш даштыкы политиктиг улаанышкынына массаларын хөөн чок чорунун улам өзүлдөшкөн көргүзү

Бүдүрүлгө профсоюздеринин конгрессинин сьездинин доогулганына холбаштыр

НЬЮ-Йорк. Бүдүрүлгө профсоюздеринин конгрессинин (БПК-нын) чыл бүрү болур сьездинин оң алдыгын Лос-Анжелоста халгынган. Америк парламенттин дыңытканын амырга амырга, БПК-нын 4—5 миллион кижилит профсоюз организацияларындын сьезинин ажылыг 700 хире төлөөлөр кырышкен.

БПК-нын удурутгалы АКШ-тын чазактын Европада болгаш еске-даа районнарда тайылбыр хөрөңгө улау амылды тургузуп турар амык политиканы сьезинде делгезе. БПК-нын удурутгалынын ол тургунуну түңгөлдө сьезинге Кыдат Улау Республикага болгаш еске-даа демократтыг чурттарга хамаарыштыр АКШ-тын реаксылыг улаанышкыны делгезе революцияларын хүлөөп алган. Чогуу уламы-биле амырга, революцияларын бирозон АКШ-тын чазакнын шериг чарыгдаларын улам иңай көвүлдөшкөн делгезе.

Иңчалаа-даа сьезинге уластар аразынын күшкүлүгү чоруктарын чилгелештирерин болгаш америк ажылы чөпшөөшкөн эргелеринге монополияларын шап-халлашкынын күштөөлөрүн политиканын профсоюз чөвүлел мессаларын хөөн чогуу уламы-биле алган.

Профсоюздеринин элөөн хей кулуку организацияларындын төлөөлери АКШ-тын чазактын иштики болгаш даштыкы политиканын шүгүчүлөп, ажылың аңгынын хөдөлөшкөн черинин чачыс эвинче кылгырган.

Даштыкы политикка айтыргаларын таламы-биле элөөн хей революцияларда герман фашист шериги катат «тургузарынын «сөөгү таламы-биле амылды герман шериг бозулгезиникин» чөлөгезинин политиканын сьезд бургуу шапкан. Сьезд ол ишкан АКШ-тын франкочу Испания-биле шериг дугургулаанын, АКШ-тын Гватемала репрессив политиканын база удурунган. Иңчаарга БПК-нын эске революцияларын чөлөгезиникин черин кызырарын болгаш атомун чөлөгезин контроль тургузарынын планкага хамаарыштыр БНО-нун күженишиктерин үргүчүлөшкөн негеп турар болгаш АКШ-ла «бүтү-ишти шериг өрөлдөшкөн калдыг-даа хевирге тургузарынын» удуруланып турар.

Америк улустун эргелериче реакциянын күштөшүп турар шап халлашкынын таламы-биле дүвөрлөшкөн сьезинге болгаш саяалдардан база илээр. Сьезд төлөөлөкчилер палатамы болгаш сьезд «бүтү чуртта хамаатыларын хостуг чоруктарын үрөп турар чоруктарын иштөө хөмөкчидип болгаш ол үрөшкенин улау демиселдин арга-төчөгезин сьездөр сурагга-биле» каттышкан комиссияны тургузарын негеп турар революцияны-даа хүлөөп алган.

Күш-ажылдың америк федерациянын (БАН) болгаш БПК-нын каттыштырар дугайында айтырынын сьезинге каала-биле чугаалашкын көргөн.

Америк профсоюздеринин кырында

Областың шыдыраа маргылдаазы

Областың районнар төчөрүнге, албан организация, бүдүрүлгө черлеринде, колхозу сурагга, МТС-терге пидчурмааны болгаш шапканың маргылдаазы болуп эртелед. Оң тилекчилери область маргылдаазына киржи-биле Кызыл хөрайда чедип келгенер. Маргылдаа деклар 14-те областын калык камгалак кижинин бажынында эгелеш.

Шыдыраа маргылдаазы эң шыраак 14 шыдыраачылар киржи турар. Оларнын аразында Кызыл хөрайдын 1954 чылдын чемпиону, облөно инспектору эш Хоумуш, башкы институтунун студенттери эштер Ламаш-оол, Илам-Сюрөн, областын харылаа контроларын амылгыч эш Беркович, совпартишканын башкы эш Биче-оол, районнар чемпионнары: Кая-Хемден эш С. Малды, Бай-Тайганды эш Братчиков, Чаа-Хөлдө Артуна, Таидыман эш Долотказин, Кызылдан эш Калинин, Улау-Хемден эш Мартыян болгаш өскөлөр-даа бар.

Областа шапка маргылдаазын бир дугаар чорудуп турар. Ивиз 10 шыдыраачылар, оларнын иштинде районнардан 5, Кызыл хөрайдан 5 кижжи киржи турар. Оларда Кызыл хөрайдын шапка таламы-биле чемпиону эш Герцигер, Чаа-Хөлдө эш Сафронов болгаш Намчал, Бунгаа олар бар.

Баштайгы иш салышыкынын түңгөлдө шыдыраа таламы-биле эш Беркович эштер Калинин, Илам-Сюрөн оларны уткаш, шапка таламы-биле эш Сафронов иш кижини уткаш мурнап чоруп турар.

Харысалгалыг редактор Д. О. БЕГИН.

1955 чылда

„ШЫН“ СОЛУННУН
чагыдыгазын хүлөөп алыры үргүлчүлөп турар

Чагыдылганы «Союзпечатьтын» Кызыл хөрайда болгаш районнарда салбырлары, харылааның салбырлары болгаш агенттери, почтабыоннар, а ол ишкан бүүдүлгөлөрдө болгаш албан черлеринде, колхозтарда, совхозтарда болгаш МТС-терде база өөрдилге черлеринде чагыдылга таламы-биле хөй-ниити төлөөлөкчилери хүлөөп ап турар.

ЧАГЫДЫЛГАНЫН ӨРТӨӨ:
12 айда—52 рубль 20 копекек.
6 айда—26 рубль 10 копекек.
3 айда—13 рубль 05 копекек.
Неделяда 5 үнер

Моон-биле кады областың:

„Тувинская правда“, „Тыванын аныктары—Молодёжь Тувы“, „Сылдысчыгаш“ солундарын болгаш „Агитаторнун блокнодун“

ЧАГЫДЫЛГАЛАРЫН БАЗА ХҮЛЭЭП АП ТУРАП. КИЖИ БҮРҮЗҮ ЧАГЫДЫЛГАЛЫГ ТУРАРЫНЧЕ СОЛУННАРНЫ ЧОГУУР ӨЙҮНДЕ ЧАГЫДАРЫНЧЕ ДАЛАЖЫНАР!

Союзпечать.

ТЕЛЕФОННАРЫ: Харысалгалыг редакторун 3—62, харысалгалыг редакторнун ораакчызынын 3—68, партияжи амыдырал, пропаганда болгаш агитация, транспорт кидилгениң, чагаа кидилгениң иштики информация, —3—38.